

Tisztelt Képviselő Testület.

Beszámoló a Dombóvári Városszépítő Egyesület 2016.évi szakmai programjairól.

A Városszépítő és Városvédő Közhasznú Egyesület a 2017 január 11. Közgyűlésen a következő határozatot hozta az Egyesület 2016. évi Szakmai és a Múzeumi programjairól

1/2017. (I/11.) kgy. határozat

A Dombóvári Városszépítő és Városvédő Közhasznú Egyesület Közgyűlése elfogadta a Helytörténeti Gyűjtemény vezetőjének a 2016.évre vonatkozó szakmai beszámolóit.

Egyesületünk az idén is folytatta közösségi, közművelődési tevékenységét, melynek eredményeként kiállításainkat, kulturális programjainkat érdeklődéssel látogatták a helyi polgárok, a nyártól az őszi időszakig (turizmus) érkező hazai és külföldi látogatók, családosok, közép-, illetve általános iskolai osztályközösségek, óvodások.

1. Állandó kiállítások:

1. „Az Ősközöségtől a Várossá Válásig” – állandó helytörténeti kiállítás a Szepessy Szalonban
2. Közkincs szoba (néprajzi szoba)
3. Nyomdatörténeti kiállítás
4. Galéria /a helyi képzőművészek alkotásai/

1.1 Az év során az alábbi **időszakos kiállítások** voltak láthatóak a szervezésünkben:

1. Február 7-ig: Kása István **Mélyrepülés** c. fotókiállítása volt látogatható.
2. Február 12-től március 31-ig: **A 66. Északi szélesség**, a Finn Nagykövetség vándorkiállítása. A kiállításon Timár József természetfotós legjobb lappföldi képei voltak láthatók, amelyeket 2000 és 2006 között számos útja során készített. A kiállítást Nagy Sándor nyugalmazott iskolaigazgató, az MME alelnöke nyitotta meg.
3. A Város Hete programsorozat keretében Buzánszky Jenő (1925-2015) labdarugóra, a Nemzet Sportolójára emlékeztünk az **Arra ment az életem, amerre a labda gurult** című helytörténeti vonatkozású emlékkiállítással (április8-szeptember12-ig). A kiállítást ifjú Buzánszky Jenő nyitotta meg, vendégünk volt Magyar Zoltán a parlamenti válogatott kapitánya, Egressy Gábor az 1996-os Atlantai olimpiai csapat játékosa. A kiállítás időtartama alatt filmvetítések, visszaemlékezések, múltidéző beszélgetések gazdagították a programot.

4. Május 1. : A Múzeum Megálló nyitása.

5. Kulturális Örökség Napok szeptember 17.

Ezerarcú épületeink címmel nyílt kiállítás a helyi képzőművészek alkotásaiból.

A kiállítást Katatics Zsuzsa művésztanár, a kiállítás kurátora nyitotta meg, majd ezt követően kerekasztal beszélgetés volt az alkotókkal.

15:00-tól Takács Istvánné helytörténész tartott előadást Beszélő házak címmel, városunk védett épületeiről.

6. December 17-től: **"Mű a Nőben – Nő a Műben"** - Benke Zita festménykiállításának megnyitója. A kiállítást megnyitotta: Benke Éva képzőművész, közreműködött Kőszegi Csaba Valér (vers) és a Fűszeres együttes.

Gyűjteményünk állandó és időszakos (javarészt helyi vonatkozású) kiállításait és az ahhoz kapcsolódó különböző közönség programokat összesen 4.817 fő látogatta. Csoportos látogatást 70-et számoltunk, így múzeumismereti és múzeumpedagógiai foglalkozáson 1.869 különböző életkorú kisgyermek és tanuló vett részt szaktanár kíséretében. Felnőtt kereső 1.490, a nyugdíjas korú látogatók száma 1.258 fő volt.

1.2 Megjegyzések:

Az éves kiállítás tervezetét jelentősen módosítani kellett, mivel a Múzeumok Éjszakájára tervezett a Magyar Nemzeti Múzeum Mátyás Király Múzeuma által rendezett Várak, kastélyok, rezidenciák című kiállítást, és a Pancza Ernő (1916-1996) a Népművészet Mestere életműve előtt tisztelgő kiállításokat nem tudtuk fogadni (a Pancza kiállítás esetében a leszármazottal nem tudtunk megegyezni a feltételekről, a vándorkiállítás más helyszínen tartózkodott az általunk tervezett időtartam alatt).

Látogatottságunk 208 fővel több a tavalyihoz képest. Az év végén december 19-től 2017. január 2-ig tartottunk zárva a szabadságok kiadása illetve takarékosági okok miatt.

Az egyesületi és a múzeumi munkában aktívan közreműködtek Szűcs László elnök, Takács Istvánné helytörténész, dr. Szőke Sándorné helytörténész, Élő Lajosné Népi Iparművész, egyesületi tag, Németh Gabriella és Németh István egyesületi tagok, Jakab Zoltánné egyesületi tag.

A Magyar Nemzeti Múzeummal kötött szerződés alapján áprilistól Kissné Kovács Kata kulturális közfoglalkoztatott segíti a gyűjteményi munkát 2017. február 28-ig, az újabb programban való részvételi szándékot az egyesület elnöke jelezte a munkáltató felé.

Közösségi programjaink:

1. Folytatódott az évek óta állandó-, emellett egyre bővülő közönség érdeklődésétől kísért Herbárium gyógynövény ismereti sorozat Bordi Anna fitoterapeuta vezetésével, vendégelőadókkal minden hónap első csütörtökén.
2. Beszélő Házak címmel februártól folytatódott Takács Istvánné helytörténész előadásorozata. Az előadások témája Dombóvár épített értékeinek bemutatása volt.

3. Tejüzemek Dombóváron – V. Kápolnás Mária történész-muzeológus előadása Dombóvár Város Könyvtárával közös szervezésben (2016.02.24.).
4. A tolnai nemesség fürdőkulturája a reformkorban – dr. Balázs Kovács Sándor néprajzkutató előadása a Víz Világnapján (2016. 03.22.)
5. Erky-Nagy Tibor előadása Nyomdák és Nyomdászok Dombóváron címmel (2016.04.20.).
6. Orbán János építész előadássorozata Vonatozás Svájcban címmel Dombóvár Vasútállomás várótermében (2016.05.03., 2016.06..07.).
7. Lieszkovszky Larion levéltáros (TML) Tolna megyei bakák az első világháborúban c. előadása (2016.05.26.).
8. Múltidéző beszélgetés Kovács Antal olimpiai- és világbajnok cselgáncsozóval, Berki Zsolt közreműködésével (2016.06.09.).
9. Mráv Zsolt (tárigazgató-helyettes, Magyar Nemzeti Múzeum, Régészeti tár) előadása Befalazott sorsok címmel az alsóhetényi ásatások során fellelt Római-kori kőfaragványok szakmai feldolgozásáról (2016.06.10.).
10. Múzeumok és Sportok Éjszakája 2016. június 18. programok:
A Magyar Szektorlabda Szövetség (gombfoci) elnöke Horváth Imre világbajnok és csapattársa tartott látványos bemutatót az est folyamán, pódiumbeszélgetés Gyánó Szabolcs volt labdarúgóval a 2016-os labdarúgó-Európa-bajnokságról, valamint Magyarosi Zoltán korábbi birkózóval az olimpiai esélyekről, a beszélgetőpartner Berki Zsolt volt. A Dombóvári Karatesuli bemutatója, Múzeum Mozi: 6:3 avagy, játszd újra Tutti - Tímár Péter filmjének vetítése, „FestEdzés” – interaktív festészeti produktum létrehozása Fodor Ákos festőművész közreműködésével. Az estet színesítették Szabotinné Dám Erika olajfestményei és rézkarcai, drótékszerei, továbbá Bedőváriné Dám Ildikó gyöngyfüző munkái, a Múzeumi Hímes Kezek Hímző Köre és a Kocsolai Levendula Manufaktúra kézműves foglalkozása és vására.
11. Múltidéző beszélgetés Rózsa Norbert olimpiai-, világ- és Európa bajnok úszóval, Berki Zsolt közreműködésével (2016. 07.29.).
12. Múzeumok Őszi Fesztiválja – MŐF

Október 14. (péntek) 14:00: Óvodapedagógusok napja (felnőtt program) Módszertani nap Renner Kriszta gyógypedagógus, pszicho pedagógus, terápiás kutyaafelvezető és Mese kutya valamint Müller Ádám múzeumpedagógus közreműködésével.

Október 15. (szombat) 9:00 -12:00: „Alkossunk együtt...” (családi-, gyerek program) Alkotó délelőtt, műhelymunka kicsiknek és nagyoknak Katatics Zsuzsával.

14:00-17:00: Utazó múzeum (családi-, gyerek program) Munkálkodás az agyaggal, téglá-, címerkészítés, önálló tervezés Őri Nándor építőmesterrel.

November 11. (péntek) 17:00: Mesterségek nyomában (felnőtt program) Az egyedülálló ötgenerációs (!) Spengler fazekas-kályhás család életútjának bemutatása egy emlékest keretében, majd azt követően a családi műhely megtekintése.

13. Takács Istvánné helytörténész előadása Az 1956-os forradalom eseményei és következményei Dombóváron a levéltári források és a visszaemlékezések tükrében címmel (2016.10.22.).
14. Beles Lajos (1941-2007) MÁV főművezetőre, a vasúti gyűjtemény létrehozójára emlékeztünk Harangozó László nyugalmazott MÁV gépészeti főnök, továbbá ifj. Francz József, MÁV- START Zrt. területi műhelyvezető közreműködésével (2016. 10.27.17).
15. „Emlékezzünk régiekről...” – halottaknapra rendezvény a sírkert létrehozásának 20. évfordulóján Takács Istvánné szervezésében a Rákóczi utcai temetőben (2016.11.02. 16 óra). Közreműködtek az egyházi felekezetek képviselői, valamint Oberfrank Pál színművész, Stifter Balázs (billentyűs hangszer-ének), ugyanazon napon 18 órakor a 90 évvel ezelőtt állított világháborús emlékműnél koszorúzás és mécsesgyújtás volt.

2. Gyűjteményi munka, belső szervezeti élet, szakmai feladatok-kapcsolatok

- januártól kiállítások tervezése, előkészítése, kivitelezése projekt tervek alapján párhuzamosan.
- a múzeumi anyag rendszerezése, feldolgozása, program előkészítés, a múzeum takarítása, temetőgondozás: a munkatársak és a közösségi szolgálatukat végző diákok. A közszolgálatukat végző diákok januártól tevékenykedtek a múzeumban. A munkában 34 alkalommal 46 tanuló vett részt, szerződést az Apáczai Csere János Szakközépiskolával, a Szekszárdi Szakképzési Centrum Esterházy Miklós Szakképző Iskolájával és a Dombóvári Illyés Gyula gimnáziummal kötöttünk.
- Gyarapodás: 45 tételszám alatt 495 db. A helytörténet és a néprajz területek gyarapodtak. Pl.: könyvek, fotók, plakátok, plakettek, emléktárgyak, használati tárgyak.
- május: a vasúttörténeti gyűjtemény nyitása, látogatók fogadása, az épület és környékének gondozása a vasúti munkacsoport közreműködésével. A munkacsoport tagjai: Herczeg Gyula, Fodor Lajos, Aba István, Németh Gabriella és Németh István, szakmai kapcsolat: Gáspár István, Szabó Csaba, ifj. Francz József, Ollé Róbert. A

vasúti gyűjtemény májustól októberig közel 700 fő látogatót fogadott (a Múzeumok Éjszakáján 380 fő látogatót a gyűjteménybe, a Viharmadár Önkéntes Mentő Egyesület tartott látványos polgárvédelmi bemutatót). A Múzeumok Éjszakáján két új kiállítást nyitottunk: az egyik a „Légó szoba”, ami az épület eredeti funkcióját mutatja be, bepillantást enged az '50-es évektől a '80-as évek végéig a polgárvédelmi oktatás tevékenységébe, oktatási eszközeibe, a másik a „Szocialista szellem vasútja” a vasút szocialista időszakát mutatja be dokumentumokon, relikviákon keresztül. Az Apáczai Csere János Szakközépiskola nyílt napjaira és az ehhez kapcsolódó programjaikhoz a gyűjtemény anyagából kölcsönöztünk tárgyakat, dokumentumokat.

- A Studia Valeriana illetve a Dél-Dunántúli Dolgozatok kiadványaink - bizományosi szerződések alapján - a Wosinsky Mór Megyei Múzeumban, a Savaria Múzeumban, a Janus Pannonius Múzeumban is megvásárolhatók.
- A Dombóvári Herbárium címmel Bordi Anna fitoterapeuta által összeállított összefoglaló-információs füzetet készítettünk a rendszeres herbárium-látogatók, előadók, érdeklődők számára.
- Dr. Tóth Endre régész, egyetemi oktató a Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárának nyugalmazott fősztályvezetője, valamint Mráv Zsolt a Magyar Nemzeti Múzeum Régészeti Tára igazgató helyettese több alkalommal jártak a gyűjteményünkben, tárgyak kerültek átadásra a Magyar Nemzeti Múzeum részére Kovacsik Zoltán közreműködésével.
- A Dombóvári József Attila Általános Iskolából visszaszállítottuk és az állandó kiállításba helyeztük a II. világháborús bombázásról készített nagyított fotót, kiegészítve az Erky-Nagy Tibor által kölcsönzött repülőgép makettekkel.

3. Múzeumpedagógia

Múzeumpedagógiai foglalkozásainknál szem előtt tartottuk az egyes korcsoportok igényeit, minden foglalkozást úgy állítottunk össze, hogy azok kompetenciafejlesztő, ismeretátadó és szórakoztató komponensei optimális elegyet alkossanak az adott korcsoport számára.

Múzeumpedagógiai kínálatunk 4 nagy korszakot, témakört feldolgozó tanórát (Néhány gondolat az őskorról, IOVIA ébresztése, Tinódi és kora, Az Esterházyak Dombóváron), illetve 2 „kedvcsináló foglalkozást” (Ismerkedés a múzeummal, Mi van a ládikóban?) is tartalmaz. Így a legkisebektől a legnagyobbakig minden érdeklődő talál számára megfelelő foglalkozást, legyen szó a múzeummal való ismerkedésről, vagy komolyabb helytörténeti ismeretek elsajátításáról.

Az év elején folytatódott Kása István *Mélyrepülés* c. fotókiállításához Juhász Klaudia pedagógus által a középiskolás korosztályt megcélzó interaktív foglalkozássorozatunk, amelyre az összes helyi középfokú oktatási intézményből érkeztek osztályok.

Februártól - *A 66. Északi szélesség* című kiállítás időtartama alatt (amelyen Timár József természetfotós legjobb lappföldi képeit voltak láthatóak) Nagy Sándor nyugalmazott iskolaigazgató, az MME alelnöke tartott előadásokat a témában általános-, és középiskolai, valamint gimnáziumi osztályoknak. Az előadások nagyon népszerűek voltak, melyeken a nagyszámú érdeklődő középiskolai osztályok mellett a Belvárosi Általános és Művészeti Iskola összes felső tagozatos és több alsó tagozatos osztálya is részt vett.

Kiemelném a Múzeumok Őszi Fesztiválja gyerekprogramjait: az Óvodapedagógusok napját, melyen Renner Kriszta gyógypedagógus, pszichopedagógus, terápiás kutyafelvezető valamint Müller Ádám múzeumpedagógus ismertették az óvodák megjelent vezetőivel, óvónőkkel a terápiás foglalkozások lehetőségeit, a gyűjtemény múzeumpedagógiai kínálatát és a közös programjaikat. Kiemelném továbbá az alkotó délelőttöt, műhelymunkát kicsiknek és nagyoknak Katatics Zsuzsa művész-tanárral, az Utazó múzeum c. kézműves foglalkozást (munkálkodás az agyaggal, téglá-, címerkészítés, önálló tervezés) Óri Nándor építőmesterrel.

Luca napi programunkat a Szépteremtő Kalákával (Dr. Pappné Farkas Gabriellával), Márfai Attiláné pedagógus-néptánc oktatóval, és kaposszekcsői gyerekek közreműködésével valósítottuk meg, vendégünk volt az Árpád-házi Szent Erzsébet Óvoda Holdacska csoportja. Folytatódott a „Mese kutya a Múzeumban” - című óvodások és kisiskolások számára kidolgozott foglalkozásunk.

A Dombóvári Belvárosi Általános és Művészeti Iskola „Puer natus est nobis” - "Gyermek adatott nekünk" Alapítványa által beadott és nyertes (Nemzeti Tehetség Program) pályázata alapján, 10 fő részvételével, minden hónap egy-egy délelőttjén helytörténeti, néprajzi foglalkozások kezdődtek októbertől a Szépteremtő Kalákával, helytörténészekkel, pedagógusokkal, meghívott foglalkozásvezetőkkel a gyűjteményben és külső helyszíneken 2017 júniusáig.

4. Munkahelyteremtés

A 2016-es évben a Dombóvári Városszépítő és Városvédő Közhasznú Egyesület a Nemzeti Művelődési Intézet korábbi programjaihoz immár negyedszer kapcsolódva vett részt munkahelyteremtő programban. Áprilistól Kissné Kovács Kata ügyfélkapcsolati munkatárs már a Magyar Nemzeti Múzeummal kötött megállapodás alapján segíti az egyesületi és gyűjteményi munkánkat. A programban való részvételnek köszönhetően az intézmény is részt vállal az új helyi munkahelyek megteremtésében, teret biztosít az aktív korúak munkába állásában.

5. Kommunikációs csatornák

Facebook oldalunknak, illetve a helyi médiák internetes felületeinek köszönhetően az egyesületi és múzeumi hírekről, eseményekről, az egyesület és a múzeum programjai iránt érdeklődők közérthető formában kaphatnak információkat. Képes hirdetések formájában is

tájékoztatjuk a portálok látogatóit közelgő rendezvényeinkről, kiállításainkról – így könnyítve meg a látogatók számára az információszerzést.

A nyomtatott sajtó irányába továbbra is nyitott a Dombóvári Helytörténeti Gyűjtemény. Megújítottuk és elmélyítettük korábbi kapcsolatunkat, együttműködésünket a helyi sajtóval, és a legnagyobb példányszámban terjesztett megyei lappal, a Tolnai Népújsággal is.

Dombóvár, 2017. január 6.

.....

Müller Ádám

gyűjteményvezető